

**Από Δικηγορικό Γραφείο
Γεωργίου Χ. Παλάζη & Συνεργατών
Φράγκων 3 ΤΚ 546 26, Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 547 672/ 2310 547 393
e-mail: palazis@ profinet.gr**

Κοινοποίηση:

- 1) κ. Β. Μάργαρη, Γεν. Διευθυντή Χρηματιστηριακού Κέντρου
Θεσσαλονίκης (Χ.Κ.Θ)**
- 2) κ. Π. Αλεξάκη, Προέδρου Χρηματιστηρίου Αθηνών**
- 3) κ. Σ. Θωμαδάκη, Προέδρου Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς**

Θέμα: ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

**"Η ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΩΝ Ή ΑΝΩΝΥΜΩΝ
ΜΕΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ (ΕΛ.ΠΙΣ.) ΕΝΟΨΕΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΩΝ (Ε.ΑΓ.Α.Κ.)"**

Γεωργίου Χ. Παλάζη

Δικηγόρου Θεσσαλονίκης

Ε Ρ Ω Τ Η Μ Α

Ετέθησαν υπόψη μου με αφορμή προφορικά και γραπτά ερωτήματα τα
εξής πραγματικά περιστατικά:

Το Χρηματιστήριο, στο πλαίσιο της προώθησης της Ελληνικής κεφαλαιαγοράς ως κέντρου των κεφαλαιαγορών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης ενεργοποιεί την Ελληνική Αγορά Αναδυομένων Κεφαλαιαγορών (Ε.ΑΓ.Α.Κ.). Στην αγορά αυτή εισάγονται και διαπραγματεύονται τα Ελληνικά Πιστοποιητικά (ΕΛΠΙΣ). Τα ΕΛΠΙΣ εκδίδονται από Ελληνικές Τράπεζες και είναι τίτλοι που αντιπροσωπεύουν μετοχές αλλοδαπών εταιριών και κυρίως εταιρειών που εδρεύουν στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Οι μετοχές της αλλοδαπής εταιρείας μπορεί να είναι είτε εισηγμένες είτε μη εισηγμένες σε Χρηματιστήριο. Η φορολογική αυτή επιβάρυνση (5%) αποτελεί ισχυρότατο αντικίνητρο για την ενεργοποίηση της Ε.ΑΓ.Α.Κ. η οποία αποτελεί ζήτημα στρατηγικής σημασίας για την ελληνική κεφαλαιαγορά και το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει στην περιοχή. **Για την αντιμετώπιση του θέματος θα μπορούσε να υπάρξει εξαίρεση από τη φορολογική επιβάρυνση του 5% των συγκεκριμένων μεταβιβάσεων, δεδομένου ότι αυτές αποτελούν μέρος της διαδικασίας έκδοσης ΕΛ.ΠΙΣ και όχι αυτοτελείς πωλήσεις;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η γνώμη μου επί του ανωτέρω ερωτήματος είναι η εξής:

Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2. εδ. 1 του άρθρου 13 του ν. 2238/1994, όπως τέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 2753/1999 και ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 33 του ν. 2778/1999, η πραγματική αξία πώλησης μετοχών ή παραστατικών τίτλων μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ή αλλοδαπό χρηματιστήριο ή σε άλλο διεθνώς αναγνωρισμένο χρηματιστηριακό θεσμό, που μεταβιβάζονται από ιδιώτες φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%). **(1)**

Σημειώνεται ότι η πιο πάνω διάταξη εφαρμόζεται, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 2753/1999, για μεταβιβάσεις μετοχών που πραγματοποιούνται από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, δηλαδή από 17-11-1999 και μετά.

Περαιτέρω, με τη διάταξη του εδ. 1 της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 2579/1998, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 37 του ν. 2874/2000, ορίζεται ότι επιβάλλεται φόρος με συντελεστή τρία τοις χιλίοις (3ο/οο) στις πωλήσεις μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών για συναλλαγές που πραγματοποιούνται σ' αυτό.

Από τις διατάξεις του ΠΔ 350/1985 (ΦΕΚ Α-126 "Εισαγωγή κινητών αξιών στο Χρηματιστήριο Αξιών") προβλέπονται τα ακόλουθα:

" Άρθρο 2

1. Η εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών κινητών αξιών που εκδίδονται από ανώνυμες εταιρίες, ημεδαπές ή αλλοδαπές, το Ελληνικό Δημόσιο, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Δήμους και Κοινότητες, ή από άλλο Κράτος ή οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως ή από Διεθνή Οργανισμό Δημοσίου χαρακτήρα, πραγματοποιείται με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνόλου των μελών της.
2. Ως "*κινητές αξίες*", κατά την έννοια του παρόντος, νοούνται οι μετοχές, οι ομολογίες, τα ελληνικά πιστοποιητικά, τα παραστατικά κινητών αξιών και τα παραστατικά δικαιωμάτων προς κτήση κινητών αξιών και κάθε άλλη ανταλλάξιμη αξία, που ορίζεται ως κινητή αξία με απόφαση της Επιτροπής κεφαλαιαγοράς ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις έκδοσης και εισαγωγής στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, κινητών αξιών που δεν ορίζονται σε άλλες διατάξεις"

Άρθρο 3

Για τη λήψη της απόφασης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του παρόντος, προκειμένου για εισαγωγή μετοχών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών απαιτούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

I. 1...2...3...

II. Προϋποθέσεις σχετικές με τις μετοχές που αποτελούν αντικείμενο αιτήσεως εισαγωγής στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

1...2...3...

4. Διασπορά των μετοχών.

α) Το αργότερο κατά το χρόνο λήψεως της αποφάσεως από το διοικητικό συμβούλιο του Χρηματιστηρίου για την εισαγωγή, πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί επαρκής διασπορά των μετοχών στο κοινό εντός της ελληνικής επικράτειας ή της επικράτειας άλλου ή άλλων Κρατών- Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διασπορά των μετοχών μιας εταιρείας θεωρείται επαρκής, εφόσον οι μετοχές, που είναι αντικείμενο αιτήσεως εισαγωγής, είναι κατανενημένες στο ευρύ κοινό μέχρι ποσοστού τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνόλου των μετοχών της ίδιας κατηγορίας(...)

β) Κ α τ ' ε ξ α ί ρ ε σ η, επιτρέπεται η εισαγωγή μετοχών στο Χρηματιστήριο πριν την επίτευξη επαρκούς κατά τα άνω διασποράς, αν το διοικητικό συμβούλιο του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών έχει την πεποίθηση, βάσει των στοιχείων που προσκομίζουν ο ανάδοχος και η εκδότρια εταιρά, καθώς και οι μέτοχοί της, προκειμένου περί διαθέσεως υφιστάμενων μετοχών, και των δεσμεύσεων που τα πρόσωπα αυτά αναλαμβάνουν, από κοινού ή καθένα χωριστά, έναντι των χρηματιστηριακών αρχών και του επενδυτικού κοινού, ότι η διασπορά αυτή πρόκειται να επιτευχθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα μέσω χρηματιστηρίου. Η απόφαση για την εισαγωγή των μετοχών από το διοικητικό συμβούλιο του Χρηματιστηρίου λαμβάνεται, ιδίως, αν προκύπτει από τα στοιχεία που υποβάλλονται, ότι ο αριθμός των επενδυτών οι οποίοι επιθυμούν να επενδύσουν σε μετοχές της εταιρείας, με ή και χωρίς δημόσια εγγραφή, και το ποσοστό του μετοχικού

κεφαλαίου της που πρόκειται να κατανεμηθεί, βάσει των στοιχείων αυτών, στο ευρύ επενδυτικό κοινό, ικανοποιούν τους όρους και τις προϋποθέσεις περί επαρκούς διασποράς, που τίθενται στο υπό στοιχείο α' της παρούσας; περίπτωσης.

Προκειμένου περί εισαγωγής μετοχών που δεν προέρχονται από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, η μεταβίβαση τους από τον πωλητή στους επενδυτές διενεργείται με *χρηματιστηριακή συναλλαγή*, κατά τη διαδικασία που ορίζεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως"

(Η ως άνω παράγραφος 4 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε από τη διάταξη του άρθρου 1 παρ 5 του ν. 2651/98 (ΦΕΚ 248 Α'/3-11-98)

Έχοντας υπόψη την ΓνωμΝΣΚ 137/2002 Β'Τμ. (ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΛΟΓΩ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ- ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ)

Σύμφωνα με την οποία κατά τις μεταβιβάσεις μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο, επιβάλλεται φόρος επί της πραγματικής αξίας αυτών, με συντελεστή 5% και συγκεκριμένα για μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται από 17.11.1999 και μετά. Αντίθετα, απαραίτητη προϋπόθεση επιβολής φόρου μεταβίβασης των μετοχών με συντελεστή 3^ο/οο (ή 6^ο/οο), σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 2 εδ. 1 Ν 2579/1988, αποτελεί το γεγονός ότι έλαβε χώρα *μεταβίβαση αυτών στα πλαίσια χρηματιστηριακής συναλλαγής των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο μετοχών*. Ειδικά σε ό,τι αφορά στις μετοχές που αποτελούν αντικείμενο διασποράς και δεν προέρχονται από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, αξιώνεται, σε κάθε περίπτωση, η χρηματιστηριακή τους μεταβίβαση, δηλαδή η μεταβίβασή τους μετά από την εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο. Αυτό σημαίνει ότι κατά τον χρόνο της δημόσιας εγγραφής και ανεξάρτητα αν έχει ήδη εγκριθεί η εισαγωγή των μετοχών στο Χρηματιστήριο, δεν λαμβάνουν χώρα μεταβιβάσεις των πιο πάνω μετοχών στους εγγραφόμενους επενδυτές. Αντιθέτως, η μεταβίβαση των μετοχών αυτών, λαμβάνει χώρα εντός του Χρηματιστηρίου, μετά το

πέρας της δημόσιας εγγραφής. Κατά συνέπεια, η μεταβίβαση μετοχών ανώνυμης εταιρίας, οι οποίες για λόγους διασποράς αυτών πρέπει να διατεθούν στο κοινό με δημόσια εγγραφή, μετά την έγκριση της εισαγωγής της εταιρίας στο Χρηματιστήριο, κατ'άρθρο 3 παρ. II περ. 4β' ΠΔ 350/ 1985, αποτελεί χρηματιστηριακή μεταβίβαση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο και συνεπώς, νομίμως στην περίπτωση αυτή παρακρατείται και αποδίδεται φόρος 3^ο/οο (ή 6^ο/οο)

[Σημειώνεται ότι μέχρι την 7.6.2002, η ως άνω γνωμοδότηση δεν είχε γίνει δεκτή από τον Υπουργό Οικονομικών] **(2)**

Έχοντας υπόψη και τη ΓνωμΝΣΚ 396/2002 σε Ολομέλεια. Η οποία τελικά έγινε αποδεκτή, κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, από τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Οικονομικών με την Υπ.Οικ. 1055613/17.9.2002, Πολ. 1224 και επικύρωσε την παραπάνω ομόφωνη γνωμοδότηση του Β' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους υπ'αριθμ. 137/2002. Έτσι σύμφωνα με την 1055613/17.9.2002, Πολ. 1224 έγινε δεκτό ότι η μεταβίβαση μετοχών ανώνυμης εταιρίας των οποίων έχει εγκριθεί η εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο και οι οποίες για λόγους διασποράς διατίθενται στο κοινό με δημόσια εγγραφή πριν την έναρξη διαπραγμάτευσης αυτών στο Χ.Α.Α., φορολογείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 2579/1998. Η παραπάνω μεταβίβαση αποτελεί χρηματιστηριακή μεταβίβαση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο και όχι μεταβίβαση μετοχών μη εισηγμένων σ' αυτό και συνεπώς νομίμως παρακρατείται και αποδίδεται φόρος τρία τοις χιλίοις (3^ο/οο) και όχι πέντε τοις εκατό (5%) **(3)**

Περαιτέρω, από την Απόφαση υπ'αριθμ 18/15-1-99 (ΦΕΚ 40 Β' /27-1-1999) του Διοικητικού Συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, που εκδόθηκε κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 1 παρ 7 του ν 2651/98 "Μέθοδοι και διαδικασίες διαπραγμάτευσης μετοχών και ρύθμιση τεχνικής φύσεως θεμάτων για τη σύναψη χρηματιστηριακών συναλλαγών μέσω του Αυτόματου Συστήματος Ηλεκτρονικών Συναλλαγών (ΑΣΗΣ)"

καθορίζονται οι πέντε (5) μέθοδοι διαπραγμάτευσης μετοχών και σύναψης χρηματιστηριακών συναλλαγών επί των μετοχών αυτών στο αυτόματο σύστημα ηλεκτρονικών συναλλαγών. Ειδικότερα από τις διατάξεις του κεφαλαίου IV, που επιγράφεται ως "Μέθοδος 4: Κατάρτιση συναλλαγών για την επίτευξη διασποράς κατά την εισαγωγή νέων μετοχών" ορίζονται λεπτομερώς οι διαδικασίες της χρηματιστηριακής μεταβίβασης των μετοχών, που ειδικώς αναφέρονται στην ανωτέρω διάταξη του άρθρου 3 II περιπτ. 4β' του Π.Δ. 350/85.

Η Ελληνική Αγορά Αναδυομένων Κεφαλαιαγορών (Ε.ΑΓ.Α.Κ.) συστάθηκε με το Νόμο 2533/1997. Η διαπραγμάτευση των αξιών που εισάγονται στην ΕΑΓΑΚ γίνεται μέσω του Ολοκληρωμένου Αυτόματου Συστήματος Ηλεκτρονικών Συναλλαγών (ΟΑΣΗΣ), σύμφωνα με τις ίδιες μεθόδους διαπραγμάτευσης που ακολουθούνται για τις άλλες αγορές του ΧΑΑ, οι δε δημόσιες συνεδριάσεις πραγματοποιούνται στον ίδιο τόπο και χρόνο (σύμφωνα με τις αποφάσεις 18/1999, 60/2001 και 63/2001 όπως ισχύουν). Οι αξίες που εισάγονται και διαπραγματεύονται στην ΕΑΓΑΚ είναι υποχρεωτικά άυλες ενώ η εκκαθάριση τους πραγματοποιείται από το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών (ΚΑΑ) μέσω του Συστήματος Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ). Τα ΕΛΠΙΣ είναι διαπραγματεύσιμες αξίες που αντιπροσωπεύουν μετοχές, οι οποίες έχουν εκδοθεί από αλλοδαπή εταιρία (παριστώμενες μετοχές). **(3^α)** Οι παριστώμενες μετοχές μπορούν, είτε να είναι εισηγμένες σε κάποιο χρηματιστήριο ή άλλη οργανωμένη αγορά του εξωτερικού, είτε να μην είναι εισηγμένες. Πάντως, σε περίπτωση εισαγωγής των παριστώμενων μετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, τα ΕΛΠΙΣ παύουν να υπάρχουν και θα πρέπει να ανταλλαγούν με τις παριστώμενες μετοχές. Τα ΕΛΠΙΣ και οι παριστώμενες μετοχές πρέπει να έχουν εκδοθεί νόμιμα και να είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες. Κύριος των παριστώμενων μετοχών είναι ο εκδότης των ΕΛΠΙΣ αλλά για λογαριασμό των επενδυτών που έχουν αποκτήσει ΕΛΠΙΣ (δικαιούχοι των ΕΛΠΙΣ). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ο δικαιούχος των ΕΛΠΙΣ να έχει όλα

τα δικαιώματα που απορρέουν από τις παριστώμενες μετοχές (δικαίωμα προτίμησης, δικαίωμα στο μέρισμα, σε δωρεάν μετοχές κλπ)

Τα ΕΛ.ΠΙΣ. παρέχουν επίσης στο δικαιούχο τους και οποιοδήποτε άλλο ενοχικό δικαίωμα προκύπτει από τη **σύμβαση** που τον συνδέει με τον Εκδότη των ΕΛ.ΠΙΣ. (σύμβαση ελληνικού πιστοποιητικού). Στη σύμβαση αυτή προσδιορίζονται τουλάχιστον: το συγκεκριμένο επενδυτικό προϊόν, τα δικαιώματα και οι τυχόν υποχρεώσεις του δικαιούχου των ΕΛ.ΠΙΣ. (ενδεικτικά δικαίωμα ψήφου, διανομή μερίσματος κλπ.), ο τρόπος και ο χρόνος άσκησής τους, η υποχρέωση του Εκδότη των ΕΛ.ΠΙΣ. για παροχή ενημέρωσης, το περιεχόμενο, ο τρόπος και η περιοδικότητα παροχής των πληροφοριών, η διαδικασία μεταβίβασης των ΕΛ.ΠΙΣ., οι όροι και η διαδικασία μετατροπής του ΕΛ.ΠΙΣ. και απόκτησης των παριστώμενων μετοχών, ο τρόπος και το νόμισμα στο οποίο θα γίνεται η καταβολή των χρηματικών ποσών, οι πάσης φύσεως φορολογικές και άλλες επιβαρύνσεις (χρεώσεις, προμήθειες προσαυξήσεις, φόροι, τέλη κλπ) καθώς και η ευθύνη του Εκδότη των ΕΛ.ΠΙΣ. και ιδιαίτερα με τρόπο ρητό κάθε περιορισμός της ευθύνης του Εκδότη των ΕΛ.ΠΙΣ., η καταγγελία της σύμβασης και το εφαρμοστέο δίκαιο, η δυνατότητα του Εκδότη να χρησιμοποιεί τρίτα πρόσωπα στο πλαίσιο παροχής των υπηρεσιών του. Τέλος, στη σύμβαση θα πρέπει να περιγράφεται η φύλαξη των παριστώμενων μετοχών και η σχέση Εκδότη ΕΛ.ΠΙΣ. – Θεματοφύλακα παριστώμενων μετοχών (εάν δεν ταυτίζονται). Η σύμβαση ελληνικού πιστοποιητικού υποβάλλεται στο Χ.Α.Α. μαζί με την αίτηση εισαγωγής. Η σχέση του Εκδότη ΕΛ.ΠΙΣ. με όλους τους μετέπειτα δικαιούχους, που θα αποκτήσουν ΕΛ.ΠΙΣ. μέσω του Χ.Α.Α., θα διέπεται από τους όρους και προϋποθέσεις της σύμβασης που συνάπτεται με τους αρχικούς δικαιούχους. (βλ εγχειρίδιο ΧΚΘ Ε.ΑΓ.Α.Κ.)

Προκειμένου για την εισαγωγή ΕΛ.ΠΙΣ. ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στο νόμο (άρθρο 59 του ν. 2396/ 1996) και στη σχετική απόφαση, που περιγράφει αναλυτικά τα στάδια της διαδικασίας κατά την εισαγωγή ΕΛ.ΠΙΣ. για πρώτη φορά ή συνεπεία εταιρικών πράξεων καθώς και τα δικαιολογητικά που θα πρέπει να υποβληθούν σε κάθε στάδιο.

Συγκεκριμένα, ο Εκδότης των ΕΛ.ΠΙΣ. υποβάλλει στο Χρηματιστηριακό Κέντρο Θεσσαλονίκης (Χ.Κ.Θ.) από κοινού με την εκδότρια των παριστώμενων μετοχών και τον Κύριο Ανάδοχο (σε περίπτωση που δεν ταυτίζεται με τον Εκδότη των ΕΛ.ΠΙΣ.) αίτηση για την εισαγωγή των ΕΛ.ΠΙΣ., η οποία συνοδεύεται από φάκελο δικαιολογητικών. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Χ.Κ.Θ. ελέγχουν την πληρότητα του περιεχομένου και των δικαιολογητικών του φακέλου και διαβιβάζουν το φάκελο και τη σχετική εισήγηση στο Χ.Α.Α.. Το Δ.Σ. του Χ.Α.Α. εγκρίνει το ενημερωτικό δελτίο και το διαβιβάζει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία εξετάζει το ενημερωτικό δελτίο και εγκρίνει τη δημόσια εγγραφή. Στη συνέχεια, πραγματοποιείται η διάθεση των ΕΛ.ΠΙΣ. (με ιδιωτική τοποθέτηση και δημόσια εγγραφή) και διαβιβάζονται στις υπηρεσίες του Χ.Α.Α. τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που αφορούν κυρίως τους καταλόγους των δικαιούχων ΕΛ.ΠΙΣ.. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Χ.Α.Α. ελέγχουν την πληρότητα των νέων δικαιολογητικών. Το Δ.Σ. του Χ.Α.Α. εξετάζει εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις εισαγωγής και εγκρίνει την εισαγωγή των ΕΛ.ΠΙΣ. με απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του. Στη συνέχεια, ο Εκδότης των ΕΛ.ΠΙΣ. προσκομίζει στις υπηρεσίες του Χ.Α.Α. τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έναρξη της διαπραγμάτευσης και εφόσον αυτά είναι πλήρη, αρχίζει η διαπραγμάτευση των ΕΛ.ΠΙΣ., σε ημερομηνία που καθορίζει ο Εκδότης των ΕΛ.ΠΙΣ. σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του Χ.Α.Α. **(3^β)**

Κατά το άρθρο 513 του Αστικού Κώδικα με τη σύμβαση δηλαδή της πώλησης, ο πωλητής έχει την υποχρέωση να μεταβιβάσει την κυριότητα του πράγματος (στη συγκεκριμένη περίπτωση των αξιογράφων στα οποία ενσωματώνονται οι προαναφερόμενοι τίτλοι), που αποτελεί το αντικείμενο της πώλησης, και να παραδώσει το πράγμα, ενώ ο αγοραστής έχει την υποχρέωση να πληρώσει το τίμημα.

Δεν εμπίπτει σύμφωνα με τα ανωτέρω στα εννοιολογικά χαρακτηριστικά της "πώλησης" η "μεταβίβαση" που γίνεται από την εκδότρια αλλοδαπή εταιρία στον ανάδοχο, αφού αυτή διενεργείται απλώς και μόνο για την περαιτέρω διάθεση αυτών (με την μορφή Ελληνικών Πιστοποιητικών) στο

ευρύ επενδυτικό κοινό με δημόσια εγγραφή στα πλαίσια της απαιτούμενης διασποράς που προβλέπει ο νόμος σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ 4 του ΠΔ 350/1985 (ΦΕΚ Α-126 "Εισαγωγή κινητών αξιών στο Χρηματιστήριο Αξιών")

"Περαιτέρω, ειδικά σε ό,τι αφορά στις μετοχές, που αποτελούν αντικείμενο διασποράς και δεν προέρχονται από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου (4), οι σχετικές διατάξεις αξιώνουν σε κάθε περίπτωση τη χρηματιστηριακή αυτών μεταβίβαση (βλ άρθρο 3 παρ II περιπτ. 4β εδ. τελευταίο του π.δ. 350/85 και Απόφ. ΔΣ ΧΑΑ 18/99 κεφ IV), ή τοι τη μεταβίβαση αυτών μετά την εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο, αφού δεν είναι νοητή χρηματιστηριακή μεταβίβαση μη εισηγμένων μετοχών. " Ως πλέον σημαντική ρύθμιση του νέου νόμου 2651/98 ήταν η κατάργηση της προϋπόθεσης για υποχρεωτική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της αιτούσας εταιρίας, η οποία βάσει του παλαιού καθεστώτος, ήταν αναγκασμένη να διαθέτει σε δημόσια εγγραφή μετοχές που θα προέρχονταν μόνο από αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου. Με το νέο καθεστώς, η αύξηση κεφαλαίου δεν είναι πλέον υποχρεωτική και, όπως τονίζεται στην εισηγητική έκθεση, δίνεται με τον τρόπο αυτό η ευκαιρία να εισαχθούν στο ΧΑ μετοχές εταιριών με μεγάλη κεφαλαιοποίηση που, ενώ πληρούσαν όλες τις υπόλοιπες προϋποθέσεις του νόμου, δεν έκριναν ούτε σκόπιμη ούτε αναγκαία την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου. Η μόνη περίπτωση κατά την οποία εισήχθη ανώνυμη εταιρία στο ελληνικό χρηματιστήριο **χωρίς δημόσια εγγραφή αλλά με διάθεση των ήδη υφιστάμενων μετοχών** της προς το ευρύ επενδυτικό κοινό ήταν η εταιρία DATAMEDIA. Στη περίπτωση αυτή η μεταβίβαση που διενεργήθηκε στα πλαίσια της απαιτούμενης διασποράς θεωρήθηκε χρηματιστηριακή μεταβίβαση και φυσικά σε καμία περίπτωση δεν πληρώθηκε φόρος 5% (σαν να επρόκειτο δηλαδή για μεταβίβαση μετοχών μη εισηγμένων στο ΧΑ)

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 του ν. 2238/1994, ο φόρος (5% στις μεταβιβάσεις των μη εισηγμένων μετοχών) αποδίδεται από τον υπόχρεο, δηλαδή τον **εκποιούντα** μετοχή, με την υποβολή δηλώσεως στην οικεία φορολογική Αρχή πριν από τη μεταβίβαση των μετοχών, δηλαδή πριν

από τη σύνταξη του σχετικού εγγράφου (ιδιωτικού συμφωνητικού ή συμβ/κού εγγράφου)

Επομένως εάν θεωρηθεί στην ακραία περίπτωση ότι η "μεταβίβαση" που θα διενεργηθεί από την εκδότρια αλλοδαπή εταιρία στον ανάδοχο (πχ σε ελληνικό πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ εφόσον στο μέλλον επιτραπεί) ότι είναι "μεταβίβαση" μη εισηγμένων μετοχών και επομένως ο φόρος θα ανέρχεται στο 5% τότε ο φόρος αυτός θα πρέπει να πληρωθεί από τον πωλητή δηλαδή από την αλλοδαπή εταιρία και όχι φυσικά από τον εκδότη. Το παραπάνω γεγονός θα αντιβαίνει πιθανόν με τη φορολογική νομοθεσία που επικρατεί στη χώρα καταγωγής των παριστώμενων μετοχών.

Συμπερασματικά κατά συνέπεια καταλήγουμε στην άποψη ότι η "μεταβίβαση" (ή καλύτερα εισφορά) μετοχών από την εκδότρια των μετοχών στον εκδότη των ΕΛ.ΠΙΣ. δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 2238/1994 δηλαδή δεν επιβάλλεται αυτοτελής φορολόγηση με συντελεστή 5%, καθώς δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των εν λόγω διατάξεων οι οποίες απαιτούν πώληση (513ΑΚ), δηλαδή μεταβίβαση της κυριότητας του τίτλου από τον πωλητή στον αγοραστή, αφού οι συγκεκριμένες μετοχές "μεταβιβάζονται" μόνο για λόγους της απαραίτητης απαιτούμενης επίτευξης διασποράς στον εκδότη, οποίος στη συνέχεια εκδίδει τα ΕΛΠΙΣ και τα διαθέτει στο κοινό με δημόσια εγγραφή, μετά την έγκριση της εισαγωγής της εταιρίας στην ΕΑΓΑΚ. Έτσι η συγκεκριμένη μεταβίβαση αποτελεί χρηματιστηριακή συναλλαγή αφού η συγκεκριμένη συναλλαγή είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη της αναγκαίας και επαρκούς διασποράς από τον εκδότη ή από τον ανάδοχο πριν την έναρξη της ελεύθερης διαπραγμάτευσης. Εξάλλου η διασπορά αυτή και οι προς τούτο σχετικές μεταβιβάσεις, ο νόμος προϋποθέτει την ύπαρξή τους, πριν την εισδοχή στο Χρηματιστήριο. Επομένως θα πρέπει να παρακρατηθεί και να

αποδοθεί φόρος τρία τοις χιλίοις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ 2 του ν 2579/98 και όχι 5%.

Θεσσαλονίκη 18-11-2002

Με αποκλειστικό γνώμονα τη λειτουργία της υπό ίδρυση Ελληνικής Αγοράς Αναδυομένων Κεφαλαιαγορών (ΕΑΓΑΚ) που θα συμβάλλει στη καθιέρωση της Θεσσαλονίκης ως του πρώτου χρηματοοικονομικού κέντρου των Βαλκανίων, παρακαλείσθε για τις περαιτέρω δικές σας ενέργειες (Προτεινόμενες ενέργειες: γνωμοδότηση από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους ή έκδοση πολυγραφημένης εγκυκλίου από το Υπουργείο Οικονομικών για το συγκεκριμένο θέμα.)

Στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πληροφορία-διευκρίνιση

Με εκτίμηση
Γ. Χ. Παλάζης

(1) βλ. Γ. Χ. Παλάζης " Η μεταβίβαση ονομαστικών ή ανωνύμων μετοχών μη εισηγμένων στο ΧΑΑ" (Εξ' αφορμής της υπ' αριθμ. 15330/2001 απόφασης ασφαλιστικών μέτρων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης) εις Αρμενόπουλο 2001, σελ 1591 και επ

(2) βλ. Συνήγορος, τεύχος 31, έτος 6^ο, ΜΑΙΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2002, σελ 187

(3) βλ. Λογιστής, Νοέμβριος 2002, σελ 1626 και επ

(3α) Στην ΕΑΓΑΚ εισάγονται και τελούν υπό διαπραγμάτευση τριών ειδών κινητές αξίες: α.. Ελληνικά Πιστοποιητικά (ΕΛΠΙΣ), ελληνικοί τίτλοι παραστατικοί μετοχών αντίστοιχοι των αγγλικών GDRs και των αμερικανικών ADRs, που εκδίδονται από Ελληνικό Πιστωτικό Ίδρυμα(ο Εκδότης των ΕΛΠΙΣ). Τα ΕΛΠΙΣ είναι διαπραγματεύσιμες κινητές αξίες που αντιπροσωπεύουν μετοχές εταιριών των οποίων η έδρα βρίσκεται σε χώρες αναδυόμενων αγορών. β. Μεριδία των Επενδυτικών

Κεφαλαίων Αναδυόμενων Αγορών (ΕΚΑΑ), ειδικών αμοιβαίων κεφαλαίων που επενδύουν σε αναδυόμενες αγορές. γ. Μετοχές Εταιριών Διαχείρισης Χαρτοφυλακίου Αναδυομένων Αγορών (ΕΧΑΑ), ειδικών εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου που επενδύουν σε αναδυόμενες αγορές.

(3β) Για το θεσμικό πλαίσιο της Ελληνικής Αγοράς Αναδυομένων Κεφαλαιαγορών (ΕΑΓΑΚ) βλ κυρίως:

- Ν. 2396/1996 (ΦΕΚ 73 Α/30.4.1996), άρθρο 59
- Ν. 2533/1997 (ΦΕΚ 228 Α/11.11.97), άρθρο 34-51
- Ν. 2733/1999 (ΦΕΚ 155 Α/30.7.1999), άρθρο 12
- Απόφ. Δ.Σ. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 6173/86/8.10.1996 (ΦΕΚ 1022 Β)
- Απόφ ΔΣ ΧΑΑ 55 της 6-12-2000 (ΦΕΚ Β 1590/29-12-2000) "Διαδικασίες και Δικαιολογητικά εισαγωγής Ελληνικών πιστοποιητικών (ΕΛΠΙΣ), μεριδίων Επενδυτικών Κεφαλαίων Αναδυομένων Αγορών (ΕΚΑΑ) και Μετοχών Εταιριών Χαρτοφυλακίου Αναδυομένων Αγορών (ΕΧΑΑ) στην Ελληνική Αγορά Αναδυομένων Κεφαλαιαγορών (ΕΑΓΑΚ)"
- Απόφ. ΔΣ Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 2/211/19-2-2001(ΦΕΚ Β 443/19-4-2001) "Όροι και προϋποθέσεις κατανομής κινητών αξιών οι οποίες εισάγονται στη Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά και στην Ελληνική Αγορά Αναδυομένων Κεφαλαιαγορών και διατίθενται με δημόσια εγγραφή μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών επενδυτών"

(4) βλ άρθρο 1 παρ. 4 Ν 2651/1998, σε αντικατάσταση του άρθρου 3.1 περίπτωση 4 ΠΔ 350/1985